

KLIIMAMINISTEERIUM

Mis muutub metsaomaniku jaoks riigi metsa- ja looduskaitsepoliitikas

Taimo Aasma
Meelis Seedre
Kliimaministeerium

10. oktoober 2024

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

KLIIMAMINISTEERIUM

Taust

Kolm eelnõud:

- Metsaseaduse muutmise seadus
- Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse, looduskaitseseaduse, metsaseaduse ning maamaksuseaduse muutmise seadus
- Looduskaitseseaduse ja jahiseaduse muutmise seadus
- Kokku eelnõudes umbes 200 punkti

KLIIMAMINISTEERIUM

Taust

Ettepanekuid, märkuseid
kooskõlastusringilt:

- LKSx2 - 44 asutuselt, kokku üle 400
- MS – 25 asutuselt, kokku üle 200

KLIIMAMINISTEERIUM

Kavandatavad muudatused looduskaitseaduses

Tagada riiklik kaitse 30% Eesti maismaast

Riikliku kaitse all mõeldaks:

- riiklike kaitsealade, hoiualade, püsielupaikade ja kaitstavate looduse üksikobjektide kaitset
- ranna- ja kalda kaitset (va tiheasustusalad)
- lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade kaitset
- Vääriselupaikade kaitse riigimaal
- Natura elupaigatüübid riigimaal
- I ja II kategooria liikide kaitset looduskaitseaduse isendikaitse regulatsiooni alusel (taimede, samblike ja seente kasvukohtade kaitse)
- projekteeritavad kaitstavad alad

Täna on kokku 28% maismaast riikliku kaitse all

KLIIMAMINISTEERIUM

Kavandatavad muudatused looduskaitseseaduses

- Keelatakse kaitstavatel aladel **lageraie ja veerraie**

Lubatuks jääb häil- ja aegjärgne raie karmistatakse raie tingimusi (uuenemise nõue, järkude vaheline aeg, säilikpuude maht)

- Keelatakse raied Natura 2000 kaitseala ja püsielupaiga piiranguvööndis ning hoiualal olevates **Loodusdirektiivi metsaelupaikades**

Lubatuks jääb nn küttepuude võtmine 5 tm/ha aastas.

KLIIMAMINISTEERIUM

Kavandatavad muudatused looduskaitsealades

- Maaomanikele seatakse selgem kohustus oma maal **võõrliike tõrjuda**
- Kaitsealadel lubatakse kasutada vaid **mahepõllumajanduses kasutatavaid väetisi**
- võimalus rohkem reguleerida **maaparandussüsteemide** rekonstrueerimis- ja hoiutöid
- Muudetakse **kaitse alla võtmise ettepanekute tegemise korda.**

Seni sai kaitse alla võtmise ettepanekuid ministeeriumile esitada igaüks. Edaspidi saaks seda teha **vaid Keskkonnaamet**

KLIIMAMINISTEERIUM

Kavandatavad muutused looduskaitseaduses

- vähendatakse korduva **üleujutusega alade** kaitsevööndite ulatust ning tiheasustusaladel väljaspool kaitstavaid alasid antakse **EKV** vähendamise üle KOV-dele
- Muudetakse **vastutussätteid**, eelkõige suurendada juriidiliste isikute karistumäärasid

Kompensatsioonide muudatused

- **Taotleme täiendavat eelarvet erametsamaa omanikele, kelle maad jäävad kaitstavate alade sihtkaitsevöönditesse**
 - Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika Eesti strateegiakava aastateks 2023–2027 (ÜPP strateegiakava).
 - Riigieelarve lisataotlus.
- **Piiranguvööndite diferentseerimine:**
 - Kaks eraldi tasumäära, uuendusraie keelatud/lubatud.
- **Piiranguvööndite ja hoiualade metsaelupaigatüüpidele 100% maamaksusoodustus samamoodi nagu loodusreservaadis ja sihtkaitsevööndis**

Täiendav eelarvevajadus
2025-2027. a
erametsatoetuste taotluste
rahastamiseks – 7,4 miljonit
eurot.

Kompensatsioonide muudatused

- **Omandamine**
 - LKSi muudatused:
 - Riik ei omanda kinnisasja, mille puhul oli maaomanikule juba omandamise hetkel teada, et see **kavandatakse looduskaitse alla võtta** (ehk projekteeritavad kaitstavad alad);
 - looduskaitsete piirangutega kinnisasja hilisemal kaitsekorra rangemaks minekul **hüvitatakse pool väärtusest**.
 - Kriteeriumite uuendamine.
 - Kavas eelarve suurendamine 2024. aastast 10 miljonit eurot, RMK omanikuootus.
- **Kasvava metsa kasutusõiguse ostmise riigile.**
- **Pikemaajaline perspektiiv toetustele**
 - EMÜ metoodika rakendamine, uue meetme rakendamine aastast 2028+?

EL looduse taastamise määrus

- Jõustus 18. august 2024
- Järgmised sammud:
 - Taastamiskava vormi kinnitamine (25.11 – komitee, siis kinnitab Euroopa Komisjon rakendusaktina)
 - Taastamiskava koostamine ja esitamine Euroopa Komisjonile 18.08.2026:
 - aastani 2032 detailne kava
 - aastani 2050 strateegiline ülevaade
 - Lõplik esimene taastamiskava- 18.08.2027
 - Järgmine taastamiskava - juuli 2032

KLIIMAMINISTEERIUM

Veel märksõnu...

- **Elurikkuse strateegia**
- **Loodus- ja põlismetsad**

KLIIMAMINISTEERIUM

Metsa, mulla, elurikkuse kiirendi

- KIK toel
- Programm pakub rohetechnoloogia iduettevõtetele terviklikku arendustuge, et kiirendada nende kasvu ja aidata neil välja töötada uuenduslikke lahendusi metsa, mulla, elurikkuse ja maakasutuse valdkondades
- <https://rohekiirendi.ee/metsa-mulla-elurikkuse-rohekiirendi/>

**METS, MULDA,
ELURIKKUS
ROHEKIIRENDI**

30 000 €

SINU IDU, MEIE TOETUS!

Liitu metsa, mulla, elurikkuse ja maakasutuse fookusega rohekiirendiga

Kandideeri
rohekiirendi.ee

SPARKUP
Tartu Science Park

BIA
Baltic Innovation Agency

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

TOETAB

KLIIMAMINISTEERIUM

Kavandatavad muudatused metsaseaduses

Reguleerime istandike rajamist

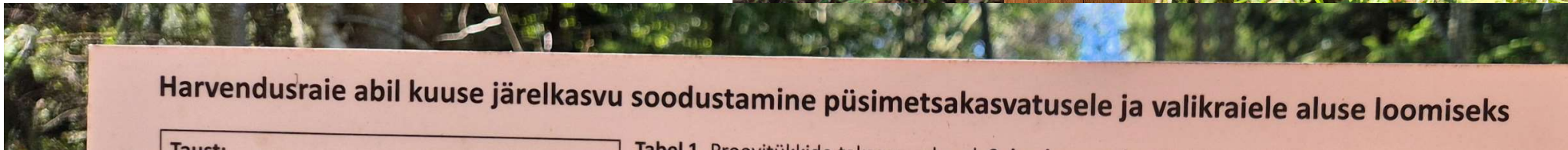
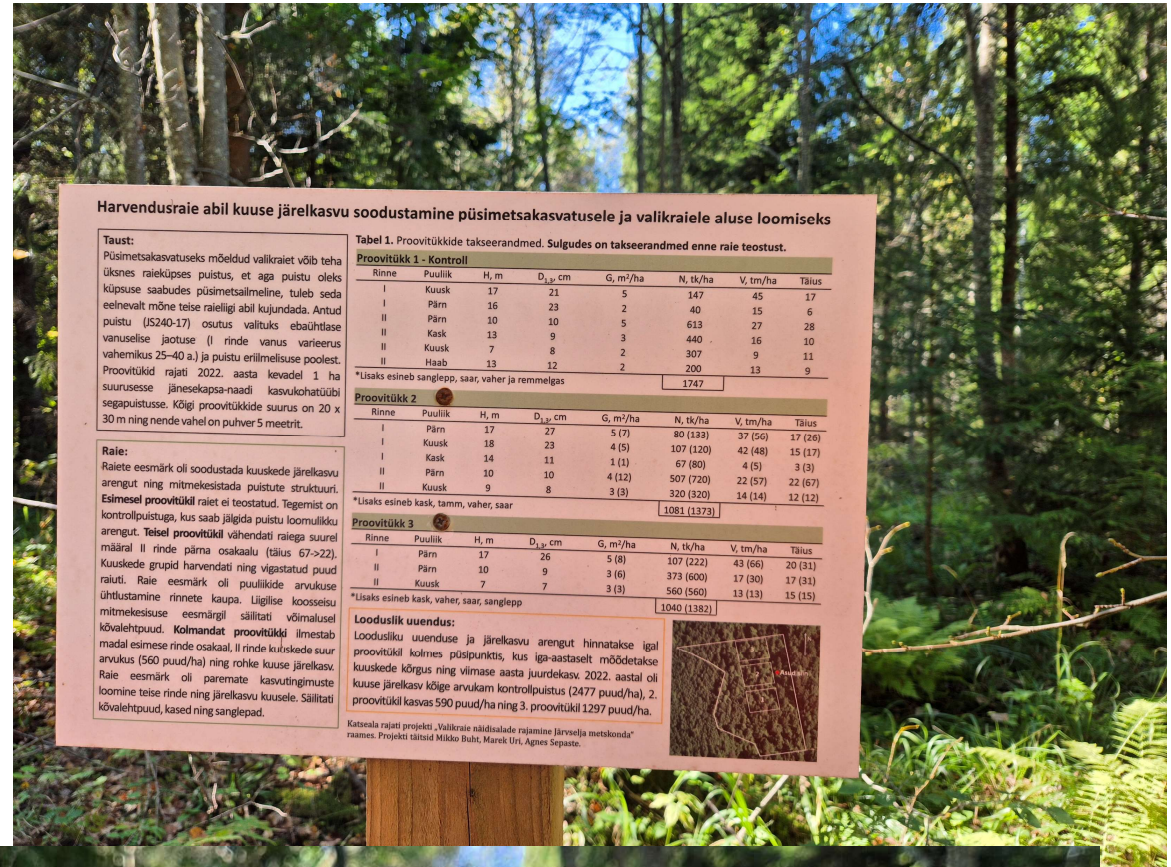
- Istandikud luuakse eesmärgiga kasvatada kvaliteetset puitu mehaaniliseks väärimiseks, mis on alternatiiviks traditsioonilisele metsaressursile
- Istandikke saab rajada kasutusest väljas olevale põllumaale (ca 76 000 ha) mis ei ole turvasmullal
- Istandike majandamisreeglid kehtestatakse ministri määrusega

Kavandatavad muudatused metsaseaduses

- Anname hoogu püsimeetsandusele – täpsustame regulatsiooni
- Registrisse saab edaspidi esitada metsa inventeerimisandmeid ka eraldisepõhiselt (RMK kasutab sama praktikat)

KLIIMAMINISTEERIUM

Kavandatavad muudatused metsaseaduses

Tõstame trahvimäärasid ja piirame raielankide suurust

- 2 ha lageraie piir eraldise kohta turvasmullal
- 5 ha lageraie piir kõigil eraldistel
- Säilikpuude mõiste ja regulatsioon täpsustub

Kavandatavad muudatused metsaseaduses

- Anname RMKle raiemahu viieks aastaks ette
- Mahtu saab 5 a periood sees muuta vaid eritingimustel. Kui on suur metsakahjustus või muutus majandatava metsa pindalas. Samuti Vabariigi Valitsus kui tekib vastuolu metsaseaduse või teiste kohustuste täitmisega

KLIIMAMINISTEERIUM

Koos seadusemuudatustega läheb valitsusele kinnitamiseks ka metsanduse tulevikuvision

- Metsanduse arengukava seab pikaajalised eesmärgid kestliku metsanduse arendamiseks
- Kaotatakse arengukava koostamise kohustus ja asutakse uuendama Eesti Metsapoliitika põhialuseid aastani 2050